

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

Masarykova cesta 16, 1000 Ljubljana

T: 01 400 52 00

F: 01 400 53 21

Številka: 6003-2/2021/

Datum: 15. 12. 2021

Zapisnik 1. seje Sveta Vlade Republike Slovenije za mladino (v mandatu 2021-2025)

Seja je potekala v sredo, 15. decembra 2021. Potekala je z uporabo aplikacije Zoom. Pričela se je ob 13:00.

Prisotni/odsotni:

Predsednica Sveta Vlade RS za mladino: prof. dr. Simona Kustec.

Člani/ce/namestniki/namestnice: Bojan Purg (Ministrstvo za okolje in prostor), Petra Potrpin Bertole (Služba vlade RS za razvoj in evropsko kohezijsko politiko), mag. Dolores Kores (Urad RS za mladino), Jaka Trilar (mladinski svet lokalnih skupnosti), Eva Bolha (nacionalne mladinske organizacije), Marko Gruden (nacionalne mladinske organizacije), Lucija Sevšek (nacionalne mladinske organizacije), Simon Trussevich (Dijaška organizacija Slovenije), Petra Kokalj (mladinske organizacije v reprezentativnih sindikatih), Urban Krevl (mladinski centri), Andrej Pirjevec (Študentska organizacija Slovenije).

Prisotni po pooblastilu članov/članic: Vesna Marinko (Ministrstvo za zdravje), Marija Brodnik Lodewijk (Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano), Nataša Bucik (Ministrstvo za kulturo), Miha Zupančič (Mladinski svet Slovenije).

Odsotni: Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, Ministrstvo za javno upravo, Anamarija Mežan (Kabinet predsednika Vlade RS), Tadej Kobal (nevladne organizacije na področju mladine).

Drugi prisotni: Sara Marija Širnik (Mladinski svet Slovenije), Simon Zajc (Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo), Josip Lukenda in Janja Kunaver (Ministrstvo za pravosodje), Aleš Susman (Urad RS za mladino), Dragica Bac (Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport), Maruša Zmrzljak (Ministrstvo za finance), Marko Ruperčič (Študentska organizacija Slovenije), Tanja Taštanoska (Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport).

Sekretar Sveta Vlade RS za mladino: mag. Andraž Zgonc (Urad RS za mladino).

Sprejet je bil naslednji dnevni red:

1. Konstituiranje.
2. Sprejem dnevnega reda.
3. Seznanitev s poslovníkom SVM.
4. Koordinatorji za mlade po ministrstvih – ažuriranje.
5. Predlog ukrepov in obravnava stanja na podlagi raziskave Mladina 2020. (
6. Dogovor o strukturi in imenovanju delovne skupine SVM za pripravo NPM.
7. Aktualne informacije s področja predsedovanja.
8. Predstavitev Resolucije 8. cikla mladinskega dialoga.
9. Obravnava mladih v aktualnih ukrepih za obvladovanje pandemije Covid-19.
10. Razno.

K točki 1:

Predsednica Sveta Vlade RS za mladino je povedala, da je zaradi izteka mandata Sveta Vlade RS za mladino 12.10.2021 bila za mandat 2021-2025 s sklepom Vlade RS v novembru 2021 imenovana nova sestava. Na strani Vlade RS so ostali člani in članice v enaki sestavi, na strani mladinskih združenj in organizacij pa so bili imenovani novi člani in članice. Predsednica Sveta Vlade RS za mladino je čestitala novoizvoljenim in imenovanim članom in članicam.

SKLEP št. 1:

Svet Vlade RS za mladino se je konstituiral.

K točki 2

Predsednica Sveta Vlade RS za mladino je preverila, ali se člani in članice Sveta Vlade RS za mladino strinjajo s predlaganim dnevnim redom in ali želi kdo razpravljati. Dnevni red je bil sestavljen na predlog Urada RS za mladino in Mladinskega sveta Slovenije.

SKLEP št. 2:

Dnevni red je bil sprejet v predlagani obliki.

K točki 3:

Predsednica Sveta Vlade RS za mladino je povedala, da je bil poslovnik Sveta Vlade RS za mladino sprejet v prvem mandatu 2009-2013 in potem večkrat dopolnjen. Opredeljuje ključna pravila delovanja Sveta Vlade RS za mladino, ki niso opredeljena z določbami Zakona o javnem interesu v mladinskem sektorju ali sklepom o ustanovitvi in nalogah Sveta Vlade RS za mladino. Nanaša se na pravila sklicevanja sej, vabljenje udeležence, trajanje seje, sklepčnost, glasovanje, koordinacijo predstavnikov mladinskih organizacij in združenj in delovne skupine.

SKLEP št. 3/1:

Svet Vlade RS za mladino se je seznanil s poslovnikom Sveta Vlade RS za mladino. Člani in članice morebitne usklajene predloge za spremembo poslovnika sporočijo na Urad RS za mladino v 30 dneh.

SKLEP št. 3/2:

Pripravi se krajše poročilo o delu Sveta Vlade RS za mladino v mandatu 2017-2021.

K točki 4:

Andraž Zgonc je pojasnil, da je bil v letu 2013 na seji Sveta Vlade RS za mladino sprejet sklep, da se po ministrstvih imenujejo koordinatorji za področje mladih, in sicer z namenom, da se nanje lahko obračajo predstavniki mladih v zvezi z morebitnimi vprašanji in težavami, ki se pojavijo na področjih pristojnosti posameznega ministrstva. Seznam je bil ažuriran v novembru 2020. Člani in članice so se s seznamom seznanili, ministrstva pa bodo seznam pregledala in ga po potrebi ažurirala. Posebej je bilo izpostavljeno, da naj ministrstva predlagajo osebe, ki področje mladih v zvezi s pristojnostmi ministrstva dobro poznajo.

SKLEP št. 4:

Člani in članice so se seznanili s seznamom koordinatorjev. Ministrstva pregledajo seznam in v primeru sprememb v 30 dneh sporočijo Uradu RS za mladino ime in priimek ter kontaktne podatke oseb, ki bodo delovale kot koordinatorji za področje mladih. Urad RS za mladino v primeru sprememb pripravi prenovljen seznam koordinatorjev in ga posreduje članom Sveta Vlade RS za mladino.

K točki 5:

Raziskava je bila izvedena v letu 2020 in je nadaljevanje predhodnih raziskav (Mladina 1995, Mladina 2000, Mladina 2010). Izvedli sta jo Univerza v Mariboru – Filozofska fakulteta ter Univerza v Ljubljani – Fakulteta za družbene vede. Rezultati in elektronska knjiga so dostopni na spletnih straneh založb Univerze v Mariboru in Univerze v Ljubljani.

Na sedmi seji preteklega mandata Sveta Vlade RS za mladino je okvir in rezultate raziskave že predstavil vodja raziskave dr. Miran Lavrič (UM FF).

Stanje glede rezultatov, ukrepov in priporočil v povezavi z raziskavo Mladina 2020 so podali predstavniki ministrstev.

Stanje na področju ministrstva za izobraževanje, znanost in šport je predstavila Tanja Taštanoska iz Urada za razvoj in kakovost izobraževanja. K ugotovitvi, da uradni statistični podatki kažejo na izrazit trend zmanjševanja brezposelnosti mladih; leta 2010 je stopnja anketne brezposelnosti mladih znašala 14,7 %, leta 2019 le še 8,1 %. Po zbranih podatkih se povečuje možnost zaposlitve tudi na področju vzgoje in izobraževanja, in sicer na račun upadanja zanimanja za določene poklice (npr. učitelj naravoslovja in tehnike), staranja strokovnih delavcev v vzgoji in izobraževanje in povečevanja potreb po kadrih (npr. strokovni delavec za delo z otroki in mladimi s posebnimi potrebami). S ciljem pridobiti dovolj ustreznega kadra na MIZŠ pripravljajo razpis za štipendije na področju pedagoških študijev naravoslovja in tehnike. Prav tako s projekti financiranimi iz evropskega socialnega sklada načrtujejo aktivnosti za povečevanja ugleda in privlačnosti poklicev v vzgoji in izobraževanju. Na ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport se zagotavljajo tudi podporne aktivnosti za zagotavljanje varnega in spodbudnega učnega okolja in s tem prispevajo k skrbi za duševno zdravje mladih, kar je izpostavljeno kot ena ključni ugotovitev raziskave. Tudi prenova učnih načrtov bo v precejšnji meri vključila razvoj socialnih in čustvenih kompetenc učencev in učenk. Raziskava Mladina 2020 izpostavlja tudi različne vidike

politične participacije mladih. Za polno participacijo mladine je seveda potrebno kakovostno znanje o delovanju demokratičnega sistema, obenem pa je podstat tudi pridobivanje vrednot za sodelovanje v skupnosti. V prihodnjem letu bo Slovenija ponovno sodelovala v mednarodni raziskavi ICCS, Mednarodni raziskavi državljankega izobraževanja in vzgoje, Mednarodne organizacije za merjenje učinkov izobraževanja (IEA,) ki meri znanja in prepričanja o vrednotah, stališča, namere o delovanju ter delovanje mladih v 8. razredu osnovne šole. Poleg spremljave dosežkov učencev na področjih branja, naravoslovja in matematike, je za državo namreč strateško pomembno tudi spremljanje razvoja državljanke vednosti in vrednot ter aktivnega državljanstva pri mladih. Primerjava dosežkov učencev na tej raziskavi med letoma 2009 in 2016 kaže, da se je zvišala raven povprečnega dosežka učenca in učenke v Sloveniji in da se je zmanjšal delež tistih z nizkimi dosežki. Obenem kažejo tudi, da je Slovenija v skupini držav z najmanjšimi razlikami v dosežkih med šolami, kar kaže na konsistentno kakovost vseh šol v sistemu. Na področju državljanke vzgoje so v sistem uvedli nove vsebine v vse srednješolske programe, ki so prav z letošnjim šolskim letom v polnosti uvedene v programe. Verjamejo, da bo ta sprememba v programih dodatno prispevala k državljanški aktivnosti mladih. Glede deleža mladih, ki so vključeni v terciarno izobraževanje je v Sloveniji med najvišjimi v Evropski uniji, število pa se nominalno iz demografskih razlogov zmanjšuje. Stabilno se povečuje delež tujih študentov (11% trenutno). Fakultete se spodbuja k uravnoteženju vpisnih mest glede na potrebe gospodarstva in družbe.

Nataša Bucik iz ministrstva za kulturo je povedala, da so v predlogu Nacionalnega programa za kulturo upoštevali rezultate raziskave in tako namenili večji poudarek in dodatno skrb ponudbi za mladino, tako v smislu sprejemanja in obiskovanja kulturnih dogodkov kot tudi za ustvarjanje. Pričakujejo pa tesno sodelovanje z drugimi resorji. Raziskava je namreč pokazala, da si mladi želijo več kulturne ponudbe tudi v sklopu mladinskih centrov. Izpostavila je tudi rezultate ciljno raziskovalnega projekta, ki ga je sofinanciralo ministrstvo za kulturo, to je projekt Kulturna participacija mladih v Sloveniji in Evropi. Izvajalec raziskave je bila Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru pod vodstvom dr. Andrej Kirbiša. Gospa Bucik je menila, da je potrebno upoštevati tudi ta vidik. S strani Javnega sklada za kulturne dejavnosti in Zveze kulturnih društev Slovenije pa je bila v letu 2020 opravljena analiza stanja mladih v ljubiteljski kulturi. Rezultati le-te so bili prav tako že upoštevani pri pripravi predloga nacionalnega programa za kulturo, kjer pa se mladine ne dotikajo poglobljeno, zato upajo, da bodo ta vprašanja lahko naslovljena ob pripravi nacionalnega programa za mladino.

Državni sekretar na Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo Simon Zajc je predstavil ukrepe na področju pristojnosti ministrstva:

Poudaril je, da jih veseli nekatere ugotovitve raziskave Mladina 2020, kot npr., da:

- so mladi pripravljeni stopiti na samostojno podjetniško pot ter da se je izrazito povečala tudi preferenca mladih za zaposlitev v zasebnem sektorju.
- so mladi bolj prepričani, da jim je izobraževanje vzbudilo interes, da bi postali podjetniki,
- je razkorak med veščinami in zahtevami na delovnem mestu je v primerjavi z letoma 2013 in 2018 manjši,
- mladi izkazujejo opazne ravni posameznih dimenzij socialnopodjetniške miselnosti.

Tako bodo v naslednjem letu:

- nadaljevali z ukrepi, ki so namenjeni mladim v fazi šolanja, in sicer z ukrepi, ki spodbujajo ustvarjalnost, podjetnosti in inovativnost med mladimi ter poklicno in strokovno izobraževanje, tudi v obliki vajeništva.
- Podjetnikom začetnikom preko Slovenskega podjetniškega sklada bodo nudili finančne spodbude v vseh fazah podjetniške poti, od neposrednih spodbud podjetniškim idejam in/ali že ustanovljenim mladim podjetjem ter povratnih virov v obliki semenskega in tvegane kapitala. Ustrezna in razvojnemu ciklu primerna finančna podpora je nujno potrebna za hitrejši in intenzivnejši razvoj poslovnih idej oz. projektov.
- Nadaljevali bodo s podporo potencialnim mladim podjetnikom in že delujočim podjetjem, katerih lastniki so mladi podjetniki, preko točk SPOT Svetovanja ter subjektov inovativnega okolja ter s projektom PONI.
- Ker so mladi ena od ciljnih skupin, ki so (lahko) vključene v ukrepe socialnega podjetništva je predstavil še kratkoročne ukrepe s tega področja, in sicer:
- 5. 11. 2021 je MGRT objavil javni razpis za krepitev podpornega okolja za socialna podjetja, katerega namen je vzpostavitev učinkovitega podpornega okolja za socialna podjetja na nivoju kohezijskih regij.
- V letih 2022 in 2023 ministrstvo načrtuje izvedbo JR Mentorske sheme za socialna podjetja, besedilo javnega razpisa je trenutno v pripravi.

Glede strateških usmeritev ministrstva je povedal, da je Vlada RS v juniju 2021 sprejela Slovensko industrijsko strategijo 2021-2030, katere poslanstvo je zagotavljanje konkurenčnosti gospodarstva. Izpostavlja tudi ustvarjalni razvoj s poudarkom na:

- Skrbi za ustvarjalno, podjetno in inovativno podporno okolje.
- Promocijo ustvarjalnosti, podjetnosti in inovativnosti.
- Podpora zagonu, rasti, razvoju in ohranjanju podjetij ter

- Krepitvi netehnoloških inovacij.

V Načrtu za okrevanje in odpornost sledi Slovenija glavnemu cilju RRF, kjer je poudarek na uravnoveženih reformah in naložbah, ki bodo temeljile na ciljih digitalnega in zelenega prehoda.

Ukrepe na področju ministrstva za zdravje je predstavila Vesna Marinko. Poudarila je, da raziskava ugotavlja, da so mladi v 2020 živeli bolj zdravo kot leta 2010, manj pijejo, jedo bolj zdravo, manj uživajo tobak ter se več ukvarjajo s športom, kaže pa se poslabšanje psihofizičnega zdravja mladih. Slednje je epidemija COVID-19 še poslabšala, saj so bile aktivnosti mladih prekinjene ali celo prenesene na splet. To je spremenilo vedenje mladih, npr. podaljšan čas preživet pred zasloni, zmanjšanje telesne dejavnosti, sprememba prehranjevalnih navad, sprememba dnevnega ritma, manj druženja z vrstniki, kar je vplivalo na povečanje problemov duševnega zdravja. Več je bilo tudi težav v odnosih v družini ter zmanjšanje gibalne učinkovitosti mladih. Ministrstvo za zdravje se problematike zaveda, zato so sprejeli nekaj ključnih ukrepov za izboljšanje stanja; vzpostavljeni so bili dodatni centri za duševno zdravje otrok in mladostnikov, širili so delovanje centrov za duševno zdravje, ki bodo vključevali tudi mobilnostne skupnostne time, povečane so bile tehnične in kadrovske kapacitete na univerzitetni psihiatrični kliniki v Ljubljani in službi za otroško psihiatrijo, objavljen je bil razpis za dodatno specializacijo desetih kliničnih psihologov. S tem bo ublažena kadrovska stiska na tem področju, prav tako pa bo zagotovljena možnost dodatnega kadra pri nujnih obravnavah. Urejena je bila tudi informacijska podpora, ki vse navedeno omogoča. Ministrstvo za zdravje je temu namenilo tudi dodatna sredstva. V zadnjem času potekajo tudi aktivnosti za povečanje zdravstvene pismenosti na področju vzgoje in izobraževanja, potekale so tudi številne promocijske aktivnosti kot npr. Dober tek Slovenija, Kajenje v avtomobilu – Slovenija piha, Kampanja 0,0%, kampanja cepljenja HPV za dečke ter različne kampanje v podporo nacionalnim programom. V sklopu razpisa Sofinanciranje nevladnega sektorja na področju javnega zdravja pa se bo namenilo posebno poglavje, ki bo namenjeno mladim. Ob tem je poudarila dobro in zgledno sodelovanje z Ministrstvom za izobraževanje, znanost in šport.

Ukrepe iz pristojnosti ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je predstavila Marija Brodnik Lodewijk. Zavedajo se, da je poseljenost podeželja oziroma celotnega ozemlja države in zagotavljanje pridelave hrane strateškega pomena za vsako državo. V Sloveniji je mladih nosilcev kmetijskih gospodarstev starih do 35 let le 4,6% kar

Slovenijo uvršča pod povprečje držav članic EU. Mladih gospodarjev starih do 40 let je v Sloveniji 9%, kar je pod povprečjem držav članic EU, ki je 11%. So pa mladi nosilci kmetijskih gospodarstev v primerjavi s starejšimi naprednejši, opazen je večji trend k specializaciji pridelave, prav tako pa se jih večji delež ukvarja z živinorejsko proizvodnjo. Najbolj panožno specializirana so kmetijska gospodarstva katerih nosilci so v starostni skupini med 35 in 39 let, najmanj pa v starostni skupini nad 65 let. Opažajo tudi, da med mladimi obstaja večja naklonjenost povezovanju in sodelovanju, tako medsebojno kot tudi z znanstvenimi institucijami. Zato na ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano podpirajo generacijsko prenovo nosilcev kmetijskih gospodarstev v okviru skupne kmetijske politike Evropske unije na obeh stebrih. V letih 2021 in 2022 se izvaja podaljšanje obdobja obeh stebrov skupne kmetijske politike, kar pomeni izvajanje ukrepov in javnih razpisov s pomočjo dodanih sredstev v oba stebra. Na prvem stebru podpirajo mlade kmete z izvajanjem sheme za mlade v obliki dodatnega plačila na hektar površin, ki jih obdelujejo, na drugem stebru pa v okviru programa razvoja podeželja izvajajo podukrep Pomoč za zagon dejavnosti za mlade kmete. V 2021 je bil zaključen sedmi javni razpis v tem obdobju, v pričetku 2022 bo objavljen še zadnji javni razpis v tem obdobju. Izvajajo tudi naložbene ukrepe pri katerih ima mladi kmet na osnovni delež podpore dodatni 20% delež podpore. Opažajo pa, da se delež vlagateljev na obeh stebrih skozi leta znižuje.

Glede priprav na prihajajoče obdobje je povedala, da se zaključuje priprava strateškega načrta skupne kmetijske politike za obdobje 2023-2027. Usmerjen bo v varovanje in trajnostno upravljanje z naravnimi viri, blaženje in prilagajanje na podnebne spremembe ter ohranjanje biotske raznovrstnosti. V strateškem načrtu so predvideli tudi finančne instrumente, da bodo mladi kmeti po ugodnejših pogojih pridobivali posojila in garancije, ohranja se podpora za mlade kmete na prvem in drugem stebru. Posebna pozornost mladim kmetom se bo namenjala pri naložbenih ukrepih. Omenila je še akcijski načrt za delo z mladimi kmeti pri katerem bodo sodelovali z Zvezo slovenske podeželske mladine in Kmetijsko gozdarsko zbornico.

Petra Potrpin Bertole iz Službe Vlade RS za razvoj in evropsko kohezijsko politiko je povedala, da je njihova služba organ upravljanja za evropsko kohezijsko politiko. Prvi del je trenutna finančna perspektiva, ki se izteka. Drugi del je nova finančna perspektiva 2021-2027 in tretji del Načrt za okrevanje in odpornost. Glede ukrepov v povezavi z raziskavo Mladina 2020 in trenutno finančno perspektivo je izpostavila naslednje ključne poudarke; za mlade je bilo v okviru spodbujanja zaposlovanja, transnacionalne mobilnosti delovne sile in spodbujanje vključenosti in zmanjševanje

tveganja revščine, znanja, spretnosti in vseživljenjskega učenja za večjo zaposljivost izdanih približno 90 odločitev o podpori. Poleg tega so bile sofinancirane aktivnosti, ki so neposredno zadevale mlade, od leta 2014 npr. za izboljšanje kakovosti vzgoje in izobraževanja, dviga kompetenc, razvoj kadrov na različnih področjih, ki se ukvarjajo z mladimi, mobilnosti visokošolskih učiteljev, razvoj podpore IKT. V ta namen je bilo izdanih približno 50 odločitev o podpori. Glede načrta za okrevanje in odpornost je povedala, da je bila ustanovljena nova služba v okviru ministrstva za finance, ki je koordinator načrta, izvajanje pa poteka preko resornih ministrstev. Mladim so v okviru načrta namenjena predvsem sredstva na področju »trg dela«, konkreten ukrep »Hitrejši vstop mladih na trg dela« v vrednosti približno 27 milijonov evrov ter na področju »krepitev kompetenc«, predvsem digitalnih in tistih, ki jih zahtevajo novi poklici in zeleni prehod s ciljem krepitve odpornosti izobraževalnega sistema. Celotna komponenta v višini 265 milijonov evrov je razdeljena na povratni in nepovratni del (190). Glede finančne perspektive 2021-2027 je povedala, da trenutno potekajo posvetovanja z deležniki ter neformalno usklajevanje z Evropsko komisijo. Povabila je vse k spremljanju spletne strani evropskasredstva.si kjer so navedeni konkretni dokumenti.

Miha Zupančič je pozdravil vse ukrepe, ki so namenjeni mladim. Izpostavil je, da se je duševno zdravje mladih poslabšalo že v času pred epidemijo ter da prihaja do tega tudi zaradi odsotnosti ureditve temeljnih problemov (npr. stanovanjska problematika), kar veča stres med mladimi, ki vodi v duševne težave. Opozoril je na majhno število ministrov, ki se udeležuje seje in pričakovanje, da se to na naslednji seji izboljša, sicer bo na strani mladinskih organizacij in združenj narejen premislek ali je z njihove strani še vredno sodelovati v Svetu Vlade RS za mladino. Predsednica Sveta Vlade RS za mladino je pojasnila, da so vsi prisotni na strani Vlade RS v imenu članov in po njihovem pooblastilu ter pojasnila, da se zaključujejo aktivnosti na področju predsedovanja Svetu EU, kar onemogoča udeležbo posameznim ministrom.

Jaka Trilar je opozoril na problem brezposelnosti mladih in citiral trditev iz raziskave Mladine 2020. Pri tem je izpostavil, da raziskava kaže na mnoge težave in izzive na katere je potrebno opozoriti, npr. visok delež prekarnih zaposlitev in fleksibilnost trga dela, ki najbolj prizadene prav mlade.

SKLEP št. 5/1:

Svet Vlade RS za mladino se je seznanil z načrtovanimi ukrepi ministrstev glede rezultatov raziskave Mladina 2020.

SKLEP št. 5/2:

Ministrstva, ki niso predstavila ukrepov in načrtov na podlagi rezultatov raziskave Mladina 2020, pošljejo pisno poročilo Svetu Vlade RS za mladino v roku 30 dni (MDDSZ, MJU, MOP).

K točki 6:

Veljavna Resolucija o nacionalnem programu za mladino 2013-2022 se z letom 2022 izteka. Zakon o javnem interesu v mladinskem sektorju v 16. členu določa, da predlog nacionalnega programa za mladino pripravi ministrstvo v sodelovanju z organizacijami v mladinskem sektorju. Svet Vlade RS za mladino imenuje delovno skupino, ki jo sestavljajo predstavniki ministrstev na ključnih področjih mladine in predstavniki organizacij v mladinskem sektorju:

Predlagana sestava:

- Predstavnika Urada RS za mladino, vodja delovne skupine,
- Predstavnika Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport,
- Predstavnika ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti,
- Predstavnika ministrstva za zdravje,
- Predstavnika ministrstva za okolje in prostor,
- Predstavnika ministrstva za kulturo,
- Predstavnika ministrstva za javno upravo,
- Predstavnika Mladinskega sveta Slovenije,
- Predstavnika mladinskih centrov,
- Predstavnika Študentske organizacije Slovenije/Dijaške organizacije Slovenije,
- Predstavnika mladinskih svetov lokalnih skupnosti,
- Predstavnika nacionalnih mladinskih organizacij,
- Predstavnika nevladnih organizacij, ki delujejo na področju mladine.

SKLEP št. 6:

Svet Vlade RS za mladino imenuje naslednjo sestavo delovne skupine za pripravo nacionalnega programa za mladino za naslednje obdobje:

- Predstavnika Urada RS za mladino, vodja delovne skupine,

- Predstavnik Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport,
- Predstavnik ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti,
- Predstavnik ministrstva za zdravje,
- Predstavnik ministrstva za okolje in prostor,
- Predstavnik ministrstva za kulturo,
- Predstavnik ministrstva za javno upravo,
- Predstavnik Mladinskega sveta Slovenije,
- Predstavnik mladinskih centrov,
- Predstavnik Študentske organizacije Slovenije/Dijaške organizacije Slovenije,
- Predstavnik mladinskih svetov lokalnih skupnosti,
- Predstavnik nacionalnih mladinskih organizacij,
- Predstavnik nevladnih organizacij, ki delujejo na področju mladine.

Usklajen predlog organizacij v mladinskem sektorju kot koordinator mladinskih organizacij in združenj v Svetu Vlade RS za mladino posreduje Mladinski svet Slovenije.

Ministrstva in Mladinski svet Slovenije najkasneje v roku 14 dni sporočijo ime in priimek ter kontaktne podatke oseb, ki bodo sodelovale v delovni skupini.

K točki 7:

Mag. Dolores Kores, direktorica Urada RS za mladino je povedala, da so bili v okviru predsedovanja Svetu ministrov za mladino potrjeni štirje dokumenti, pripravljen pa še peti, ki bo potrjen na svetu ministrov 20.12.2021.

Dokumenti so:

- Sklepi sveta o varovanju in ustvarjanju državljskih prostorov za mlade, ki omogočajo smiselno participacijo mladih.
- Resolucijo Sveta o delovnem načrtu za strategijo EU za mlade (2022-2024).
- Resolucijo Sveta o rezultatih osmega cikla mladinskega dialoga EU.
- Resolucijo Sveta o poročilu izvajanja mladinske strategije EU 2019-2021.

V pripravi:

Predlog komisije o odločitvi Parlamenta EU in Sveta EU za razglasitev leta 2022 za Evropsko leto mladih 2022.

V času predsedovanja je bila izvedena tudi Evropska mladinska konferenca z več kot 180 udeleženci in srečanje generalnih direktorjev, kjer je bila posebej naslovljena problematika duševnega zdravja in umestitev mladih v načrt okrevanja in odpornosti. Urad RS za mladino je v okviru predsedovanja aktivno sodeloval tudi z drugimi ministrstvi pri vprašanjih, ki zadevajo mlade. Prav tako je Urad RS za mladino sodeloval pri organizaciji konference COSAC, ki je potekala med nacionalnimi parlamenti ter konferenco vzhodnega partnerstva. Vzporedno so bile usklajevane prioritete celotnega tria v okviru ESG, ter sodelovanje s prihodnjim triom za predajo znanja o vodenju mladinskega dialoga.

SKLEP št. 7:

Svet Vlade RS za mladino se je seznanil z aktualnimi informacijami s področja predsedovanja Slovenije Svetu EU na področju mladine.

K točki 8:

Tretjo in zadnjo mladinsko konferenco EU v okviru 8. cikla evropskega mladinskega dialoga, ki je potekala v Mariboru med 26. in 30. septembrom 2021 je predstavila Sara Marija Širnik iz Mladinskega sveta Slovenije. Udeleženci so oblikovali niz 22 priporočil na podlagi izidov preteklih dveh Evropskih mladinskih konferenc v Nemčiji in Portugalski, ter rezultati kvalitativne in kvantitativne raziskave opravljene v tem ciklu. Priporočila so razdeljena na sedem razdelkov na podlagi sedmih podciljev 9. cilja EU za mlade „Prostor in participacija za vse“. Povedala je, da je cilj, da deležniki in odločevalci priznajo rezultate 8. cikla evropskega mladinskega dialoga in jih upoštevajo pri nadaljnjem ukrepanju, v kar všteva tudi predstavitev na Svetu Vlade RS za mladino. Izpostavila je, da je potrebno zagotoviti strukturno in zadostno financiranje ter politično podporo na nacionalni ravni, da bodo nacionalne delovne skupine lahko izvajale svoje delo v okviru uradnega procesa; da države upoštevajo priporočila mladinskega dialoga pri izvajanju mladinskih politik, naj prednostno obravnavajo mladinski dialog evropske unije in spodbujajo participacijo mladih v postopkih odločanja na vseh ravneh.

SKLEP št. 8:

Svet Vlade RS za mladino se je seznanil s priporočili in zaključki 8. cikla evropskega mladinskega dialoga.

K točki 9:

Mladinski svet Slovenije je predstavil pogled oziroma priporočila mladih za prihodnje ukrepe za omejevanje Covid-19. Mladi spadajo v skupino prebivalstva, ki jo je Covid epidemija najbolj prizadela. Predstavili so stanje mladih v povezavi s cepljenjem in ukrepi proti Covid-19 ter njihove poglede na trenutno situacijo, ki jo opazujejo v mladinskih organizacijah in pri mladih nasploh. S tem želijo Vladi RS pomagati pri razumevanju stanja na terenu in jim tudi svetovati za morebitne prihodnje ukrepe proti Covidu-19. Izpostavil je, da Mladinski svet Slovenije nasprotuje možnosti zapiranja fakultet oziroma uvedbi študija na daljavo. Povedal je, da je precepljenost študentov in zaposlenih v visokem šolstvu visoka, prav tako pa se na fakultetah striktno izvajajo preventivni ukrepi nošenja mask, upoštevanja razdalje, preverjanja pogoja PCT. Izpostavil je, da so študenti pripravljeni na delno zaprtje, vendar šele po predhodnem zapiranju drugih nenujnih, razvedrilnih dejavnosti. Pričakujejo, da se študentski domovi ne bodo več zapirali.

Glede predloga zakona PKP10 je povedal, da Mladinski svet Slovenije podpira solidarnostne dodatke za ranljive skupine, ki jih predvideva, vendar ne sprejemajo dejstva, da mednje niso uvrščeni mladi. Mladinski svet Slovenije meni, da so bili mladi spregledani tako v času epidemije kot v času odpravljanja posledic.

SKLEP št. 9:

Svet Vlade RS za mladino se je seznanil s priporočili in mnenjem Mladinskega sveta Slovenije glede obravnave mladih v ukrepih za obvladovanje pandemije Covid-19.

K točki 10:

Simon Trussevich je spregovoril o problematiki dijakov zdravstvenih šol in neplačevanja praktičnega usposabljanja (PUD). Povedal je, da dijaki zdravstvenih šol za delo, ki ga opravijo kot del obvezne prakse oziroma usposabljanja z delom, pri delodajalcih v večini primerov ne dobijo plačila oziroma nagrade. Dijaki in zaposleni v srednjih šolah poročajo, da nekateri delodajalci dijakom ne zagotovijo malice in jim v večini primerov ne povrnejo stroška prevoza, kar je po mnenju Dijaške organizacije Slovenije izjemno zaskrbljujoče. Do vseh teh nepravilnosti prihaja kljub temu, da Kolektivna pogodba za dejavnost zdravstva in socialnega varstva določa, da dijakom na delovni praksi pripada povračilo stroškov prevoza ter regres za prehrano.

Pravica dijakov srednjih zdravstvenih in drugih strokovnih šol do nagrade je opredeljena v Uradnem listu št. 88 z dne 3. 6. 2021, točka 9. Znesek nagrade je 86 EUR. Marsikateri dijak programa zdravstvena nega in bolničar negovalec je do teh nagrad prikrajšan, kljub temu, da delajo v kliničnem okolju in v socialno varstvenih zavodih ter opravljajo pomembno ter izjemno odgovorno delo, ki ima zaradi trenutnih razmer še toliko večji družbeni pomen. Poudaril je, da je po poročanju delodajalcev delež koristi dela dijakov v javnih in privatnih zavodih izjemno visok. Dejstvo, da so dijaki srednjih zdravstvenih šol eni redkih, ki za opravljanje obvezne prakse niso plačani, je po mnenju Dijaške organizacije Slovenije nesprejemljivo in nepravilno.

Povedal je, da je ravnateljica Srednje zdravstvene šole Ljubljana gospa Silva Kastelic pojasnila, da je neplačevanje praktičnega usposabljanja pri delu vsakoletna problematika našega sistema. Dijaki, ki se izobražujejo za poklic bolničar-negovalec, se usposabljajo z delom skoraj pol leta, kar pomeni, da pol leta delajo brez plačila:

V Dijaški organizaciji Slovenije poudarjajo, da prihaja do nedvomnega kršenja ne samo zakona, temveč tudi Kolektivne pogodbe za zdravstvo in socialno varstvo, ki že sedaj določa plačevanje malice in prevoza. Dijaki s svojim delom, zagnanostjo in predanostjo izkazujejo visok nivo solidarnosti, a so žal še vedno spregledani in obravnavani neustrezno. Dijaki tako nimajo ustrezne denarne spodbude oz. nagrade, kar posledično predstavlja še večje tveganje za odhod zdravstvenega kadra v tujino, kar je ena od večjih sistemskih problematik v Republiki Sloveniji.

Dijaška organizacija Slovenije prav zato Ministrstvo za izobraževanje znanost in šport, Ministrstvo za zdravje poziva, da z medresorskim usklajevanjem čim prej poiščejo ustrezne sistemske rešitve za reševanje omenjene problematike v zvezi z neplačanim praktičnim usposabljanjem z delom dijakov slovenskih srednjih zdravstvenih šol.

Vesna Marinko se je zahvalila za izpostavitve problematike ter povedala, da bo s tem seznanjen kolegij ministra za zdravje.

Eva Bolha je podala zaprosilo, da se za prihodnje seje v primeru daljših poročil gradivo članom in članicam Sveta Vlade RS za mladino posreduje vnaprej, da bi se lahko aktivno odzvali.

Vesna Marinko je povedala, da bo v tednu od 19. do 23. decembra 2021 po celi Sloveniji potekala akcija »dnevi cepljenja« z namenom dviga precepljenosti ter povabila vse, ki še niso cepljeni, da se cepljenja udeležijo.

Miha Zupančič je pozval ministrstvo za zdravje, da uresniči sklep sedme seje Sveta Vlade RS za mladino (2017-2021) glede vključevanja predstavnika Mladinskega sveta Slovenije v delovno skupino za duševno zdravje pri Nacionalnem inštitutu za javno zdravje. Povedal je, da so na Mladinskem svetu Slovenije opravili sestanek s predstavniki Direktorata za javno zdravje na Ministrstvu za zdravje. Meni, da se ukrepi sprejemajo le skozi pogled medicinske stroke in pozval, da se k pripravi ukrepov vključi tudi sociologa, psihologa.

Marko Gruden je povabil Ministrstvo za zdravje, da deli video, ki so ga predstavniki mladinske strani in nacionalnih mladinskih organizacij pripravili.

Seja je bila zaključena ob 14:30.

Sestavni del zapisnika je tudi zvočni posnetek seje.

Prof. dr. Simona KUSTEC

MINISTRICA

Predsednica Sveta Vlade RS za mladino

Zapisal:

Mag. Andraž Zgonc

Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport

Urad RS za mladino